

Noutăți aduse de noul Cod Fiscal în vigoare de la data de 1 ianuarie 2016 referitoare la veniturile obținute din drepturi de proprietate intelectuală

● *Pentru stabilirea venitului net anual realizat de persoanele fizice din drepturi de proprietate intelectuală noul Cod Fiscal prevede ca se acorde o cheltuială deductibilă egală cu 40% din venitul brut.* Aceeași cota forfetară de cheltuieli se utilizează și în cazul opțiunii contribuabililor pentru impozit final.

Astfel, potrivit art. 70 alin. 1 din noul Cod fiscal, venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se stabilește prin scăderea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

● Potrivit noului Cod Fiscal, contribuabilii care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pot opta pentru stabilirea impozitului pe venit ca impozit final; în acest caz, opțiunea de impunere a venitului brut se exercită în scris în momentul încheierii fiecărui raport juridic/contract și este aplicabilă veniturilor realizate ca urmare a activității desfășurate pe baza acestuia.

Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul plății veniturilor de către plătitorii veniturilor (persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă), **prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului brut din care se deduce cota forfetară de cheltuieli, după caz, și contribuțiile sociale obligatorii reținute la sursă** potrivit prevederilor titlului V din noul Cod fiscal – Contribuții sociale obligatorii. Impozitul astfel calculat și reținut reprezintă impozit final.

● Se elimină excepția aplicabilă prin actualul Cod Fiscal prin care s-a stabilit că persoanele fizice care realizează actualmente venituri din desfășurarea activităților independente (deci inclusiv venituri din drepturi de proprietate intelectuală) nu datorează *contribuție de asigurări sociale* (CAS) pentru aceste venituri dacă mai realizează și venituri din salarii, pensii, venituri din activități independente etc.

Astfel, *prin noul Cod Fiscal se instituie obligația de plată a cotei individuale de contribuție de asigurări sociale (CAS)* pentru toate persoanele fizice care realizează venituri din desfășurarea activităților independente, deci *inclusiv pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală*.

Obligația de plată a CAS se stabilește prin aplicarea cotei pentru contribuția individuală (10,5%) asupra bazelor de calcul, însă contribuabilii **pot opta** pentru aplicarea cotei integrale de contribuție de asigurări sociale (CAS) corespunzătoare condițiilor normale de muncă (respectiv 26,3%), așa cum este în prezent, în vederea stabilirii integrale a punctajului de pensie.

Pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente (inclusiv cei care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală) și care determină **venitul net anual în sistem real, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale (CAS)**, în cazul plăților anticipate cu titlu de contribuții de asigurări sociale (CAS), o reprezintă echivalentul a 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, în vigoare în anul pentru care se stabilesc plățile anticipate.

Pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care **impozitul pe venit se reține la sursă, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale (CAS) o reprezintă diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă** prevăzută la art. 70 din noul Cod Fiscal (cheltuiala determinată prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut **și NU poate fi mai mare decât echivalentul a de 5 ori câștigul salarial mediu brut** utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

Prin noul Cod Fiscal au fost prevăzute și **excepții** specifice privind veniturile din activități independente; astfel, potrivit art. 150 din noul Cod Fiscal, persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale (de exemplu: avocații), care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari NU datorează contribuția de asigurări sociale (CAS) pentru veniturile din activități independente (deci inclusiv pentru veniturile din drepturile de proprietate intelectuală).

- În anul 2016, persoanele care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală **NU datorează contribuție de asigurări sociale de sănătate** pentru aceste venituri, dacă realizează venituri de natura celor menționate la art. 155 alin. 1 lit. a-d, g, i-l din noul Cod Fiscal¹, cu excepția veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală.

Potrivit art. 171 alin. 1 din noul Cod Fiscal, pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care **impozitul pe venit se reține la sursă, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS)** o reprezintă diferența dintre venitul brut și cheltuiala deductibilă prevăzută la art. 70 din noul Cod Fiscal (cheltuiala determinată prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut).

- **Începând cu 1 ianuarie 2017 se instituie obligația de plată a cotei individuale de contribuție de asigurări sociale de sănătate (CASS) pentru toate persoanele fizice care realizează venituri din desfășurarea activităților independente**, deci inclusiv pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, chiar dacă aceste persoane mai obțin venituri din salarii, pensii, alte activități independente etc.

Pentru veniturile realizate începând cu data de 01. 01.2017, baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS) NU poate fi mai mare decât valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut, în vigoare în luna pentru care se datorează contribuția.

- Organul fiscal competent are obligația stabilirii contribuției anuale de asigurări sociale de sănătate (CASS) datorate de persoanele fizice care realizează, într-un an fiscal, venituri din activități independente, deci inclusiv pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală.

Începând cu data de **1 ianuarie 2017**, contribuția anuală de asigurări sociale de sănătate(CASS) se stabilește, de organul fiscal competent, în anul următor celui de realizare a veniturilor, prin decizie de impunere anuală pentru stabilirea contribuției de asigurări sociale de sănătate, la termenul și în forma stabilite prin ordin al președintelui A.N.A.F., pe baza informațiilor din declarațiile fiscale privind veniturile realizate, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

Astfel, organul fiscal stabilește baza anuală de calcul, ca sumă de baze anuale de calcul asupra cărora se datorează contribuția și încadrează această bază în **plafonul anual maxim reprezentând valoarea a de 5 ori câștigul salarial mediu brut înmulțit cu 12 luni**.

¹**Art. 155 alin. 1 li. A-d, g, i-l din noul Cod Fiscal:** *Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, prevăzuți la art. 153, datorează, după caz, contribuții de asigurări sociale de sănătate pentru următoarele categorii de venituri:*

- a) venituri din salarii sau asimilate salariilor, definite conform art. 76;
- b) venituri din pensii, definite conform art. 99;
- c) venituri din activități independente, definite conform art. 67;
- d) venituri din asocierea cu o persoană juridică, contribuabil potrivit titlului II sau III, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125 alin. (7)-(9);
(...)
- g) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103;
(...)
- i) indemnizații de șomaj;
- j) indemnizații pentru creșterea copilului;
- k) ajutorul social acordat potrivit Legii nr. 416/2001, cu modificările și completările ulterioare;
- l) indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă drept urmare a unui accident de muncă sau unei boli profesionale.

Data postării: 12.11.2015